

**Carlos
Alberto
González
Svatetz,**

cap de la Unitat de
Nutrició, Medi Ambient i
Càncer de l'ICO i cap de
grup de recerca
de l'IDIBELL

CARLOS ALBERTO GONZÁLEZ SVATETZ

- Llicenciat en Medicina i Cirurgia l'any 1969 a la Facultat de Ciències Mèdiques, Argentina
- Màster en Salut Pública l'any 1976 per la Universitat de Buenos Aires
- Doctor en Epidemiologia Etiològica del Càncer per la Universitat Autònoma de Barcelona el 1982
- Coordinador a nivell europeu dels estudis sobre càncer gàstric i d'esòfag, dintre del projecte EPIC (European Prospective Investigation into Cancer and Nutrition Study)
- Professor d'Epidemiologia del Càncer del Màster en Salut Pública de la Universitat Pompeu Fabra
- Professor d'Epidemiologia del Càncer del Màster de Nutrició de la Universitat Rovira i Virgili
- Ha publicat més de 170 articles en revistes indexades
- Guanyador de la XXIII edició dels Premis Ediciones Mayo 2010 en la categoria de millor article espanyol publicat en una revista estrangera.

UNITAT DE NUTRICIÓ, MEDI AMBIENT I CÀNCER

La Unitat de Nutrició, Medi Ambient i Càncer treballa dintre del projecte europeu EPIC, on hi participen 23 centres d'investigació de deu països europeus. El Dr. González és el coordinador d'EPIC a Espanya, on hi ha sis dels centres. L'estructura de l'EPIC a nivell europeu està organitzada per tipus de càncer, i la Unitat de l'ICO-IDIBELL lidera el grup sobre càncer gàstric i una part dels tumors d'esòfag. El grup és multidisciplinari: hi treballen epidemiòlegs, nutricionistes, estadistes i biòlegs moleculars. Estudien el càncer gàstric, el de pàncrees, i factors nutricionals i càncer.

Línies de recerca

- Etiopatogènia del càncer gàstric i de pàncrees
- Factors ambientals
- Nutrició i càncer
- Susceptibilitat genètica i interacció genètico-ambiental

L'ENTREVISTA.....▶

“ Seguir una dieta equilibrada contribueix a reduir el risc a contraure càncer, i la dieta saludable és la dieta mediterrània tradicional. ”

* fotos> Sergi Rubio | disseny> divu®Ciència

CARLOS ALBERTO GONZÁLEZ SVATETZ

Entre el 80 i el 85% dels casos de càncer tenen causes relacionades amb l'exposició ambiental, factors com la dieta, el tabac o les infeccions. Això vol dir que el càncer és una malaltia controlable si s'incideix de manera decisiva en la Salut Pública.

En quin punt es troba la investigació del grup Nutrició, Medi Ambient i Càncer?

El càncer gàstric es deu, majoritàriament, a la infecció per una bactèria anomenada helicobacter pylori. La infecció per aquesta bactèria és una de les més comunes en éssers humans al món, un 70 o 80% de la població està infectada, però només una ínfima part –menys d'un 1%– d'aquests individus contreen càncer. El nostre principal repte actualment és descobrir perquè algunes persones desenvolupen càncer gàstric i la majoria no ho fan. Una part dels factors etiològics del càncer gàstric estan identificats, però el que no se sap molt bé és com interactuen entre ells. Això té una importància molt destacable perquè la mort per càncer gàstric és la segona mort per càncer més freqüent al món, a més normalment quan s'identifica aquest càncer ja es troba en un estadi molt avançat i la supervivència és molt baixa –als 5 anys només sobreviuen un 25% dels diagnosticats–.

I pel que fa als factors nutricionals?

En aquest sentit estem treballant tant factors protectors, per exemple la incidència de la dieta saludable, com la identificació dels contaminants químics dels aliments que poden augmentar el risc de càncer.

Com ha de ser una dieta saludable?

Seguir una dieta equilibrada contribueix a reduir el risc de contreure càncer, i la dieta saludable és la dieta mediterrània tradicional. Aquesta dieta implica la ingesta de molta fruita, vegetals, peix, cereals i llegums, un alt consum d'oli d'oliva, un moderat consum d'alcohol i un consum baix de carn i productes lactis. Però s'ha de tenir en compte que el càncer és una malaltia genètica perquè hi ha un procés en el que els mecanismes de diferenciació i identificació cel·lular es perden i les cèl·lules tumorals comencen a créixer ininterrompudament, sense control. Però tot i això és una malaltia causada en un 80-85% dels casos per l'exposició ambiental. Dintre dels factors ambientals serien els més importants la dieta, el tabac, les infeccions, i, relacionat també amb la dieta, l'obesitat i l'activitat física.

Com incideix l'obesitat en el risc de contreure càncer?

Hi ha una evidència científica suficient que mostra que les persones obesas tenen un major risc de contreure càncer de mama postmenopàusic, càncer colorectal, major risc d'adenocarcinoma d'esòfag, de desenvolupar tumors renals i edometri i major risc de càncer de pàncrees. Per tant la obesitat i el sobrepès, que al món occidental tenim en epidèmia, són un factor importantíssim a controlar per a reduir el risc de càncer.

Quina aplicació directa té o pot tenir la seva investigació per a la població?

La nostra investigació pot ser aplicada en dues esferes, d'una banda sobre les persones malaltes i de l'altra sobre les persones sanes. En persones sanes, la nostra

L'ENTREVISTA

investigació proporciona una evidència científica per al desenvolupament de polítiques sanitàries per a reduir el risc de càncer, basades en la prevenció. És a dir, que té una aplicació primordial en la Salut Pública. D'altra banda, en persones malaltes, quan identifiquem factors de susceptibilitat genètica, això té importància en la pràctica clínica en el sentit que quan un metge té un pacient amb aquest perfil genètic, sabrà que té un major risc de desenvolupar càncer i, per tant, pot tenir una vigilància especial sobre aquest pacient.

Com descriuria el panorama dels científics a Espanya?

Als últims anys s'ha millorat moltíssim i en molts aspectes, hi ha més recursos, més ajuts, més beques. També hi ha més reconeixement de la investigació, però encara perduren alguns problemes: la carrera d'investigació és molt dura i difícil, amb salaris baixos i inestabilitat. La mitjana d'edat per aconseguir feina estable es situa al voltant dels 35-38 anys, i això fa que només s'hi dediquin els que tenen una vocació molt gran, hi ha molts pocs metges que vulguin investigar. A més, s'ha establert una estructura burocràtica i complexa, amb múltiples institucions d'investigació que es superposen, es gasten múltiples esforços, temps i diners en activitats no directament científiques i estem encara lluny de la situació de la investigació en països com els Estats Units, Gran Bretanya, Alemanya o França, amb els que hem de competir.

Com creu que un organisme com Biopol'H el podria ajudar en la seva tasca científica?

Un dels objectius de Biopol'H és el desenvolupament de noves tecnologies, i estar en un campus amb institucions que promoguin aquest aspecte és molt important per tots els investigadors. Per a nosaltres seria molt beneficiós estar en contacte amb empreses que desenvolupen noves tecnologies i marcadors biològics que permetin profunditzar el coneixement sobre els mecanismes de càncer o sobre la medicació dels factors de risc.